

Gradert kommunikasjon og sikkerhetsklareringer i kommunene

Knut Bakstad
Sikkerhetsleder

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Innhold

- Sikkerhetsloven og kommunene
- Sikkerhetsklareringer i kommunene
- Gradert kommunikasjon

Lov om nasjonal sikkerhet – en kort introduksjon

Klaus Søreide
Seksjonssjef

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven)

- Lov om nasjonal sikkerhet av 1. juni 2018 erstattet lov om forebyggende sikkerhet av 20. mars 1998.
- Fra primærfokus på konfidensialitesbeskyttelse, til et regelverk med større vekt på ivaretagelse av funksjoner, tilgjengelighet og integritet.
- Fra detaljerte krav til overordnede funksjonsbaserte krav
- Regelverket definerer en ønsket tilstand, - en forsvarlighetsnorm. Den enkelte virksomhet må selv basert på risikovurderinger identifisere de konkrete tiltak som må implementeres.
- Fordeler:
 - Et regelverk som er dynamisk og hvor tiltakene kan tilpasses samfunnsutviklingen
 - Stor grad av mulighet å tilpasse tiltakene ut fra den enkelte virksomhets egenart

Utfordringer:

- Krevende å etterleve
- Stiller krav til høy sikkerhetsfaglig kompetanse i alle ledd

Lov om nasjonal sikkerhet
(sikkerhetsloven)
LOV-2018-06-01-24

Ikrafttredelse 01.01.2019

Lovens Formål:

å trygge Norges suverenitet, territorielle integritet og demokratiske styreform og andre nasjonale sikkerhetsinteresser

å forebygge, avdekke og motvirke sikkerhetstruende virksomhet

at sikkerhetstiltak gjennomføres i samsvar med grunnleggende rettsprinsipper og verdier i et demokratisk samfunn.

Hva skal sikkerhetsloven beskytte?

- Skjermingsverdige verdier, virksomsikkerhetsforskriften § 2:
 - *Informasjon* dersom det kan skade nasjonale sikkerhetsinteresser om den blir kjent for uvedkommende, gå tapt blir endret eller blir utilgjengelig
 - *Informasjonssystemer* som behandler skjermingsverdig informasjon, eller som i seg selv har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner
 - *Objekter og infrastruktur* dersom det kan skade grunnleggende nasjonale funksjoner om de får redusert funksjonalitet eller blir utsatt for skadeverk, ødeleggelse eller rettsstridig overtakelse

Hvordan skal de skjermingsverdige verdiene beskyttes?

- Virksomheten skal regelmessig gjennomføre vurdering av risiko. Vurderingen skal danne grunnlag for iverksetting av forebyggende sikkerhetstiltak, lovens § 4-2.
- Virksomheten skal gjennomføre de forebyggende sikkerhetstiltakene som må til for å gi et **forsvarlig sikkerhetsnivå**, lovens § 4-3

Forsvarlig sikkerhetsnivå

- Objekter og infrastruktur, lovens § 7-3:
 - Fysiske, elektroniske eller organisatoriske barrierer
 - Systemer som skal oppdage og varsle om aktivitet eller hendelser
 - Systemer og rutiner for avklaring av aktivitet og hendelser
 - Oppfølging av uønsket aktivitet og hendelser

- Personell, lovens §§ 8-1 til 8-3:
 - Personer som skal få tilgang til sikkerhetsgradert informasjon skal autoriseres og sikkerhetsklareres. For adgang til skjermingsverdig objekt eller infrastruktur kan det enkelte departement still krav til autorisasjon og klarering

GIR
FLEKSIBILITET

ER
DYNAMISK

KREVER
SAMHANDLING

KREVER
KOMPETANSE

Regelverksstruktur

Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven)

Virksomhetssikkerhetsforskriften

Klareringsforskriften

Kryptosikkerhetsforskriften

NSMs veiledninger, håndbøker og tekniske råd

Gradert samband til kommunene

- SFTL er ikke kjent med planlagt utrulling av NBN
- SFTL mener kommunene har behov for lavgradert samband og kommunene bør få tilbud om dette
- Statsforvalteren, men også Forsvaret og trolig Politiet vil kunne ha nytte av å kommunisere sikkert ut til kommunene

Sikkerhetsklareringer i kommunene

- Vi anbefaler at nøkkelpersoner i administrasjonen sikkerhetsklareres
 - Kommunedirektør
 - Beredskapskoordinator
 - Evt Planmedarbeider
 - Evt Teknisk etat
- Litt avhengig av kommune kan vi hjelpe med klarering/ autorisering av en eller flere.
- Merk! Vurdering før klarering

Hvorfor er S- klarering viktig:

- Gjøre Verdi, Trussel og Sårbarhetsvurdering for kommunen
- Motta og dele informasjon med Statsforvalteren og andre
- Arbeide godt med lokalt risikobilde med scenario sikkerhetspolitisk krise
- Kunne tilegne seg kunnskap og gjøre gode vurderinger for å beskytte egen informasjon

Lag sikkerhetsorganisasjon

S –klarering av enkelte i kommunen

Hev kompetansen

Spørsmål?

Knut Bakstad

sikkerhetsleder

knut.bakstad@statsforvalteren.no

90614744

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

[Facebook](#) StatsforvaltereniTrondelag

[Nettside](https://www.statsforvalteren.no/Trondelag) Statsforvalteren.no/Trondelag

